EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 25.10.2004
KOM(2004) 708 lopullinen

2004/0248 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

valmispakkauksiin pakattujen tuotteitten nimellismääristä sekä neuvoston direktiivien 75/106/ETY ja 80/232/ETY kumoamisesta ja neuvoston direktiivin 76/211/ETY muuttamisesta

(komission esittämä)

SEK (2004) 1298

PERUSTELUT

Laajojen kuulemisten ja vaikutustenarvioinnin perusteella komissio ehdottaa, että direktiivit 75/106/ETY ja 80/232/ETY kumotaan. Tarkoituksena on poistaa pakkauskokoihin sovellettavat nimellismäärät useimmilta sektoreilta ja pitää voimassa pakolliset nimellismäärät vain hyvin harvoilla sektoreilla sekä koota nämä nimellismäärät yhteen ainoaan säädökseen.

1. TAUSTAA

1.1. Voimassa oleva lainsäädäntö

Valmispakkausten sisällön nimellismääriin (pakkaus- ja pullokokoihin) sovellettiin vielä 1960-luvulla erilaisia määräyksiä eri maissa, mikä esti merkittävällä tavalla tavaroiden liikkumista jäsenvaltioiden välillä.

Pakkauskokoja oli tarpeen yhdenmukaistaa. Samalla oli kuitenkin vältettävä uusien yhteisön tason sääntöjen asettamista yrityksille, jotka toimivat vain oman maansa markkinoilla eivätkä olleet aikeissa viedä tuotteitaan muihin jäsenvaltioihin. Sääntelyn yhdenmukaistaminen oli siksi luonteeltaan vapaaehtoista: jäsenvaltioiden oli kyllä otettava käyttöön yhteisön säännöt, mutta niillä oli mahdollisuus pitää voimassa omia sääntöjään omilla markkinoillaan. Vapaan liikkuvuuden piiriin pääsivät pelkästään yhteisön sääntöjen mukaiset tuotteet.

Eräiden tuotteiden (esim. viinin ja tislattujen alkoholijuomien) osalta tilanne yhdenmukaistettiin kuitenkin täysin. Niinpä kaikkien toimijoiden edellytetään käyttävän pelkästään yhteisön tasolla määriteltyjä pakkauskokoja eli kaikki kansalliset pakkauskoot poistetaan.

Valmispakkauksiin pakattujen tuotteitten pakkausko'oista säädettiin yhteisön tasolla ensimmäistä kertaa vuonna 1975. Tuolloin säädettiin sekä metrologisista vaatimuksista että nestepakkausten tilavuuksista. Säädökset esitetään seuraavassa:

	Ihmisten nautittavaksi tarkoitetut nesteet	Muut nesteet ja muut kuin nesteet
Metrologiset vaatimukset	Direktiivin 75/106/ETY liitteet 1 ja 2	Direktiivi 76/211/ETY[1]
Koot ja yksikkömäärät	Direktiivin 75/106//ETY[2] liite 3	Direktiivi 80/232/ETY[3]

Taulukko 1. Lainsäädäntö tiivistetysti

Tämä ehdotus koskee pelkästään kokoihin ja yksikkömääriin liittyvää lainsäädäntöä eikä siis metrologisia vaatimuksia, joista tehdään tuonnempana oma ehdotuksensa.

1.2. Uudelleentarkastelutarve

Sisämarkkinalainsäädännön yksinkertaistamista koskevan SLIM-hankkeen neljännen vaiheen yhteydessä toimi jäsenvaltioiden nimeämistä jäsenistä sekä komission, neuvoston ja riippumattomien asiantuntijoiden nimeämien sidosryhmien edustajista koostunut ryhmä, joka kommentoi pakkauskokolainsäädäntöä seuraavasti:[4]

> *Säännökset ovat monimutkaisia (niitä sovelletaan noin 40 tuotteeseen, tietyt yksikkömääräsarjat ovat monimutkaisia jne.), kuluttajien kulutustottumukset ovat direktiivien antamisen jälkeen muuttuneet, ja tämäntyyppisen lainsäädännön säilyttämisen tarkoituksenmukaisuudesta on esitetty varauksia. Lisäksi peräkkäiset muutossäädökset ja vuonna 1975 annetun direktiivin soveltamisalan laajentaminen ovat vaikeuttaneet tämän lainsäädäntökokonaisuuden soveltamista.*
>
> *Direktiivien soveltamista ovat erityisesti vaikeuttaneet erilaiset yksikkömääriä koskevat säännöt ja käytännöt: toisissa tapauksissa yksikkömäärät ovat pakollisia (esim. viini), toisissa taas vapaaehtoisia. Lisäksi jäsenvaltiot ovat pidättäneet itselleen oikeuden asettaa yksikkömääriä kansallisella tasolla, koska yhteisölainsäädännön soveltaminen on näiltä osin vapaaehtoista. Erilaiset säännöt aiheuttivat osaltaan sen, että yhteisön markkinat eriytyivät kansallisiksi markkinoiksi.*
>
> *Lisäksi uusien tuotteiden ja pakkaustyyppien käyttöönotto (markkinoilla) ja niiden luokittelu olemassa olevan yksikkömääräjärjestelmän mukaisesti pahensi jo ennestään sekavaa tilannetta.*

---

1 Tiettyjen tuotteiden pakkaamista valmispakkauksiin painon tai tilavuuden mukaan tapahtuvaa täyttöä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20. tammikuuta 1976 annettu neuvoston direktiivi 76/211/ETY.

2 Nesteiden pakkaamisesta valmispakkauksiin tilavuuden mukaan koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 19. joulukuuta 1974 annettu neuvoston direktiivi 75/106/ETY.

3 Eräiden valmiiksi pakattujen tuotteiden nimellismäärien ja nimellistilavuuksien sallittuja valikoimia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 15. tammikuuta 1980 annettu neuvoston direktiivi 80/232/ETY.

4 KOM(2000) 56 lopullinen, s. 9–11 ja 21–22.

SLIM-ryhmän päätelmien johdosta antamassaan vastauksessa komissio ilmoitti seuraavaa:

> *Komissio tulee tarkastelemaan ryhmän selvitykseen sisältyviä suosituksia huolellisesti ja tarvittaessa ehdottamaan suositusten edellyttämiä toimenpiteitä läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja muiden asianosaisten kanssa.*

Tarve tarkastella lainsäädäntöä uudelleen vahvistui yhteisöjen tuomioistuimen todettua Cidrerie Ruwetin asiassa antamassaan tuomiossa, että ns. Cassis de Dijon -oikeuskäytäntöä on sovellettava myös kansallisiin pakkauskokoihin: jäsenvaltioiden on siis hyväksyttävä markkinoilleen muissa jäsenvaltioissa laillisesti valmistetut ja myydyt tuotteet, elleivät pakottavat yleisen edun mukaiset vaatimukset toisin edellytä.[5] Tuomioistuimen mukaan sellaisia vaatimuksia tuskin on pakkauskokojen kohdalla.

1.3. Toimintavaihtoehtojen vaikutusten arviointi

Lainsäädännön parantamiseen tähtäävän politiikkansa[6] mukaisesti komissio teki arvion toimintavaihtojen vaikutuksista. Arviossa[7] osoittautui, että paras vaihtoehto ovat vapaasti valittavat pakkauskoot, koska niiden avulla alalla päästään täyteen kilpailuun ja ne tarjoavat kuluttajille vapaat valintamahdollisuudet vaarantamatta yhteisön ympäristöpoliittisia tavoitteita. Sääntelyn purkamista voidaan pitää perusteltuna, kun otetaan huomioon, että yhteisön kuluttajalainsäädäntö lisää toiminnan avoimuutta edellyttämällä yksikköhintojen ilmoittamista ja kieltämällä harhaanjohtavat menettelyt ja mainonnan. Cidrerie Ruwet -tuomiosta kävi lisäksi selväksi, että kansallinen lainsäädäntö aiheuttaa lisää sekaannusta sisämarkkinoilla. Vakiokoot puolestaan rajoittavat mahdollisuuksia sopeuttaa tuotteita joustavasti kuluttajien uusiin tarpeisiin, vaikka juuri sopeuttaminen on vakiintunut markkinakäytäntö useimmilla aloilla.

Vaikuttaa kuitenkin siltä, että täysimittainen yhdenmukaistaminen olisi ehkä säilytettävä tietyillä aloilla. Lisätutkimusten[8] mukaan näyttäisi siltä, että vakiokokojen käyttö voisi auttaa välttämään tilanteen, jossa ostajina toimivat supermarkettien kaltaiset suuret jakelijat kohdistavat kohtuutonta painetta pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Ilman vakiokokoja näille toimijoille koituisi suhteettoman suuria kustannuksia etenkin aloilla, joilla kysynnän rakenteellinen kasvu on hidasta ja joilla on totuttu vakiokokoisiin pakkauksiin. Näillä seikoilla voitaisiinkin perustella pakollisten yksikkömäärien käyttöä aloilla, joille yhteisön sääntelyelin on jo vahvistanut yhdenmukaiset pakolliset pakkauskoot; tämä koskee viiniä, tislattuja alkoholijuomia, liukoista kahvia ja valkoista sokeria. Pakottavia syitä laajentaa yhteisön vahvistamien vakiokokojen soveltamista muille aloille ei löytynyt.

2. EHDOTUKSEN TAVOITTEET

2.1. Sääntelyn purkaminen ja yksinkertaistaminen

Edellä esitetyistä syistä ehdotetaan, että kaikki direktiivien 75/106/ETY ja 80/232/ETY mukaisesti vapaaehtoisen yhdenmukaistamisen piiriin nykyisin kuuluvat

---

5 Asia C-3/99, 12. lokakuuta 2000, Cidrerie Ruwet SA vastaan Cidre Stassen SA ja HP Bulmer Ltd.

6 Ks. joulukuussa 2003 allekirjoitettu toimielinten välinen sopimus paremmasta lainsäädännöstä sekä Eurooppalainen hallintotapa: lainsäädännön parantaminen, KOM(2002) 275 lopullinen, 5.6.2002.

7 Toimintavaihtoehtojen vaikutukset, 28.5.2003. Julkaistu kesäkuussa 2003.

8 Raportti vakiokokoja halunneiden alojen laajennetusta vaikutustenarvioinnista (ei vielä julkaistu).

pakkauskokomääräykset kumotaan ja että nykyinen täyteen yhdenmukaistamiseen perustuva (eli kansalliset määräykset pois sulkeva) sääntely säilytetään vain tietyillä tarkkaan rajatuilla erityisaloilla. Ehdotus merkitsee siis täyttä yhdenmukaistamista, eli sen mukaan jäsenvaltiot eivät saa antaa pakkauskokoja koskevaa lainsäädäntöä muutoin kuin EY-lainsäädännössä säänneltyjen pakkauskokojen osalta.

Pakolliset koot säilytetään aloilla, joilla on nykyisin käytössä pakollinen sääntely tai joiden osalta komissio on sitoutunut ottamaan aiemmin pakolliset koot uudelleen käyttöön.[9]

Vakiokokojen säilyttämisen yhteydessä olisi kokemusten valossa kuitenkin tehtävä seuraavat muutokset:

1. Soveltamisalan piiriin nykyisin kuuluvien alojen osalta käytettävää määritelmää on ehkä muutettava, jotta pysytään maatalousalan lainsäädännön kehityksen tasalla: siihen on lisättävä nykyisin viiniasetusten[10] piiriin kuuluvat maustetut ja väkevät viinit.

2. Jos suurin osa kuluttajille suuntautuvasta myynnistä on muutamaa kokoa edustavia pakkauksia, ei ole tarpeen vahvistaa vakiokokoja yksinomaan ammattikäyttöön myytäville pakkauksille eikä ns. minipakkauksille (esim. 3, 4 ja 5 cl kokoiset tislattuja alkoholijuomia sisältävät pakkaukset). Vakiokoot olisi määriteltävä vain tiettyihin kokoluokkiin sijoittuville kuluttajapakkauksille, kun taas näiden kokoluokkien ulkopuoliset pakkauskoot olisivat vapaasti valittavissa.

Koska nykyisin vakiokokoja käyttävältä neulelanka-alalta ei ole saatu kommentteja, komissio ei ehdota pakollisten vakiokokojen säilyttämistä alalla.

Komissio aikoo lisäksi säilyttää nykyiset direktiivin 75/342/ETY sisältämät säännökset, jotka koskevat aerosoleina myytävien tuotteitten pakkauskokoja. Pakkauskokojen sääntelyn tavoitteena on oikeutettujen taloudellisten etujen suojaaminen, kun taas aerosolien pakkauskoot ja täyttömäärät sanelee turvallisuuden takaaminen. Ne sisällytetään myöhemmin tarkistettuun versioon direktiivistä 75/342/ETY, joka koskee aerosoleja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämistä.

Selkeyden nimissä kaikki valmispakkauksia koskevat nimellismäärät olisi sisällytettävä samaan säädökseen. Direktiivit 80/232/ETY ja 75/106/ETY on siksi kumottava, sillä nimellismäärät sisällytetään nyt ehdotettavaan direktiiviin. Koska direktiivissä 75/106/ETY vahvistetut nestemäisiä tuotteita koskevat metrologiset vaatimukset ovat samat kuin direktiivissä 76/211/ETY, ne otetaan viimeksi mainitun direktiivin piiriin sen soveltamisalaa laajentamalla.

---

9 Kahviuutteista ja sikuriuutteista 22. helmikuuta 1999 annetun direktiivin 1999/4/EY ja tietyistä elintarvikkeina käytettävistä sokereista annetun direktiivin 2001/111/EY johdanto-osa.

10 Viinin yhteisestä markkinajärjestelystä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1493/99 sekä maustettujen viinien, maustettujen viinipohjaisten juomien ja maustettujen viinistä valmistettujen juomasekoitusten määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1601/91.

2.2. Aikarajoitus

Voimassa säilytettävät pakolliset nimellismäärät ovat luonteeltaan poikkeuksia yleisestä toimintalinjasta, jolla – vaikutustenarvioinnin pohjalta – puretaan nimellismäärien sääntelyä. Siksi niiden voimassaoloaika olisi rajattava. Kun aikarajaksi otetaan 20 vuotta, joka vastaa pakkauslaitteitten keskimääräistä investointisykliä, asianomaiset toimialat pystyvät mukautumaan sääntelyn purkamiseen.

2.3. Säädöstyyppi

Voimassa oleva pakkauskokolainsäädäntö on annettu direktiiveinä. Muodollisen ja lainsäädännöllisen yhtenäisyyden nimissä myös sen muuttaminen ja kumoaminen olisi tehtävä direktiivillä. Pannessaan direktiivin täytäntöön jäsenvaltioiden on siis tarkasteltava uudelleen omaa pakkauskokolainsäädäntöään.

2.4. Oikeusperusta

Ehdotetun direktiivin oikeusperustana on EY:n perustamissopimuksen 95 artikla.

3. EHDOTUKSEN SUHDE YHTEISÖN PERIAATTEISIIN

3.1. Suhteellisuus

Tavoitteena on purkaa pakkauskokojen sääntely muilta aloilta kuin niiltä, joille on vahvistettu yhteisön tason pakolliset vakiokoot tai joilla niistä on sovittu poliittisesti komission ja Euroopan parlamentin kesken.[11] Tavoite on saanut tukea kuluttajien ja kuluttajajärjestöjen kuulemisprosessin mittaan antamasta palautteesta samoin kuin vaikutustenarvioinnista, jossa kävi ilmi, että juuri näillä aloilla oli tarpeen pyrkiä välttämään liiallinen paine ostajien suunnasta. Ainoa keino saavuttaa tavoite on vahvistaa näille aloille yhteisön tason pakolliset vakiokoot. Ehdotuksessa rajoitutaan niihin kokoihin ja kokoluokkiin, joiden mukaisissa pakkauksissa tuotteita eniten myydään kuluttajille.

3.2. Toissijaisuus

Silloin kun vakiokokoisia pakkauksia todetusti tarvitaan, tavaroitten vapaa liikkuvuus pystytään takaamaan ainoastaan yhteisön tasolla määritetyillä pakkausko'oilla. Kun otetaan huomioon Cidrerie Ruwet -tuomioon perustuva oikeuskäytäntö, onkin erittäin epätodennäköistä, että kansallisia pakkauskokovaatimuksia voitaisiin soveltaa tuotteisiin, joita myydään laillisesti toisissa jäsenvaltioissa.

---

[11] Kahviuutteista ja sikuriuutteista 22. helmikuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/4/EY ja tietyistä elintarvikkeina käytettävistä sokereista 20. joulukuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/111/EY johdanto-osassa Euroopan parlamentti ja neuvosto panevat merkille, että komissio aikoo ottaa uudelleen käyttöön kyseisten direktiivien soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskevat nimellismäärät.

4. EHDOTUKSEN SUHDE ERI ALOJEN YHTEISÖN POLITIIKKAAN

4.1. Yrityspolitiikka

Kokovaatimusten vapauttaminen edistää kilpailua, sillä se kannustaa yritystoimintaa ja innovointia ja helpottaa pääsyä markkinoille.[12] Sääntelyä purkamalla poistetaan mahdollisia kilpailun esteitä sisämarkkinoilta. Sitä paitsi säilytettävät vakiokoot hyödyttävät pk-yrityksiä.

4.2. Kuluttajapolitiikka

Kuluttajansuojaan liittyviä näkökohtia on käsitelty monissa valmispakkauslainsäädäntöä tuoreemmissa yhteisön säädöksissä.[13]. Kuluttajansuojalainsäädännössä kielletään sopimattomat menettelyt yritysten suhteissa kuluttajiin, ja sillä on luotu pakkausmerkintöihin perustuva yhtenäinen ja riittävä järjestelmä kuluttajille suuntautuvaan tiedottamiseen. Kun pakkauksissa ilmoitetaan tuotteen kilo- tai litrahinta, kuluttajat voivat nopeasti vertailla erikokoisiin pakkauksiin pakattuja tuotteita. Tämä noudattelee myös yhteisöjen tuomioistuimen näkemystä, jonka mukaan vertailukohtana pidetään ”valistunutta, kohtuullisen tarkkaavaista ja huolellista keskivertokuluttajaa”.[14]

4.3. Ympäristöpolitiikka

Ympäristölainsäädäntö ei vaikuta pakkauskokoihin eivätkä pakkauskoot ympäristölainsäädäntöön. Voimassa olevaa ympäristölainsäädäntöä sovelletaan edelleen, eivätkä pakkauskoot estä sen täyttä ja asianmukaista toimeenpanoa – kuten jätteitten syntymisen torjumista, joka edellyttää pakkausmateriaalien vähentämistä minimiin.[15]

5. EHDOTUKSEN SUHDE TYÖOHJELMAAN

Tämän ehdotuksen esittäminen neuvostolle ja Euroopan parlamentille mainitaan komission työohjelmassa vuodeksi 2003 (s. 27, kohta 2003/ENTR/33).

6. MERKITYS ETALLE

Ehdotus kuuluu Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen piiriin.

---

12 A. Peterse, L. Nijhuis, A. Palmigiano ”Regulation and Innovation in the area of pre-packaging sizes”, F. Leone (ed.), EC DG JRC-IPTS Technical Report Series, Sevilla, 2002, s. 55–67.

13 Keskeiset kuluttajansuojasäädökset: elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä ja esillepanoa käsittelevä direktiivi 2000/13/EY (2 artikla), harhaanjohtavaa mainontaa koskeva direktiivi 84/450/ETY (muutettu direktiivillä 97/55/EY sisällyttämällä siihen vertaileva mainonta), jota on tarkoitus muuttaa 18.6.2003 annetussa asiakirjassa [KOM(2003) 356 lopullinen] olevalla ehdotuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla, sekä kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa annettu direktiivi 98/6/EY, jonka mukaan kauppojen on ilmoitettava kaikkien myytävien tuotteitten yksikköhinnat (kilo- ja litrahinnat).

14 Asia C-220/98, Estée Lauder Cosmetics v. Lancaster Group, Kok. 2000, s. I-117, 30 kohta. Viitattu asiassa C-3/99, Cidrerie Ruwet.

15 Pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY liite II.

7. ULKOINEN KUULEMISKIERROS

Yritystoiminnan pääosasto järjesti 8.11.2002–31.1.2003 julkisen Internet-kuulemiskierroksen, joka toteutettiin 11 kielellä ja joka oli suunnattu kuluttajille, tuotteitten valmistajille ja vähittäismyyjille. Kuulemiskierros järjestettiin komission konsultointiprosessiin sovellettavien vaatimusten mukaisesti.[16] Osallistujia pyydettiin ilmaisemaan näkemyksensä siitä, pitäisikö voimassa olevan valmispakkauslainsäädännön mukaiset vakiokoot säilyttää vai olisiko pakkauskoot voitava valita vapaasti. Komission yksiköiden laajassa valmisteluasiakirjassa[17] tuotiin esiin keskeiset asiaan liittyvät näkökohdat, ja kuulemiskierroksen tulokset esitettiin tiivistelmäraportissa.[18]

Lokakuussa 2001 tehdyssä Eurobarometri-tutkimuksessa[19] tiedusteltiin kuluttajilta heidän yleisiä kokemuksiaan kaupoissa myydyistä pakatuista ja pullotetuista tuotteista. Tutkimuksessa osoittautui, että useimmat kuluttajat pitävät vakiokokoja hyvänä asiana mutta haluaisivat lisää valinnanvaraa. Kun koot on vakioitu, kuluttajien mielestä kaupoissa pitäisi olla tarjolla riittävän paljon vaihtoehtoja, joista he voisivat valita tarvitsemansa pakkauskoon.

EU:n 25 jäsenvaltiossa ja EU:n tasolla toimivilta kuluttajajärjestöiltä pyydettiin kommentteja yleisen vaikutustenarvioinnin ja poikkeuksia pyytäneisiin sektoreihin kohdistuvia vaikutuksia käsittelevän asiakirjan pohjalta. Vastaukset saatiin kahdeksalta järjestöltä (kuudesta jäsenvaltiosta), ja yhtä lukuun ottamatta kaikki pitivät vapaasti valittavia pakkauskokoja yleisesti ottaen parhaana vaihtoehtona ja hyväksyivät rajoitettujen kokovalikoimien säilyttämisen tiettyjen kokoluokkien sisällä.[20]

Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiva Royal National Institute for the Blind ajaa maan kahden miljoonan näkövammaisen etuja. Instituutti puolustaa pakollisia vakiokokoja sillä perusteella, että ne ovat selkeitä, mikä on erityisen tärkeää näkövammaisille, joiden on usein hankalaa ellei mahdotonta saada selkoa pakkausmerkinnöistä ja yksikköhinnoista. Instituutti voi hyväksyä yksikkömäärien rajoittamisen eniten myytyihin kokoihin niillä aloilla, jotka kuuluvat tämän ehdotuksen piiriin.

Diabeetikkojen edut otettiin huomioon erikseen. Diabetes on yleistymässä: diabeetikkoja on yli 5 prosenttia väestöstä, ja heistä monien on otettava nauttimaansa hiilihydraattimäärää vastaava insuliinipistos. Vapaasti valittavien pakkauskokojen ansiosta voidaan käyttää sellaisia pakkauskokoja, joita diabeetikkojen on helppo käyttää. Ehdotuksessa jätetään pakkauskoon valinta vapaaksi kaikilla diabeteksen kannalta merkityksellisillä aloilla.[21]

Teollisuuden reaktio on ollut yleisesti ottaen myönteinen. Teollisuus kannattaa vapaasti valittavia pakkauskokoja ilman niihin sovellettavaa EU:n tai kansallisen tason lainsäädäntöä, sillä kun pakkauskoko voidaan valita vapaasti, yritykset pystyvät mukauttamaan nopeasti pakkauskokoja kuluttajien uusiin toiveisiin, niiden on helppo innovoida, ja ne saavat täydet mittakaavahyödyt sisämarkkinoilla. Pakolliset yhteisön tasolla vahvistetut koot johtaisivat

---

16 KOM(2002) 704 lopullinen, 11.12.2002.

17 Pakkauskoot Euroopan unionissa. Yritystoiminnan pääosaston valmisteluasiakirja, heinäkuu 2002.

18 Pakkauskokoja koskevan avoimen kuulemisen tulokset, toukokuu 2003.

19 Gallup Europe: FLASH Eurobarometer N°113 ”Les emballages et les ménages” (22.–29.10.2001).

20 Ks. liite 2 raportissa, jossa käsitellään laajennettua arviota vaikutuksista vakiokokoja halunneisiin aloihin.

21 Seuraavat tuotteet sisältävät hiilihydraatteja: maito ja maitotuotteet, juusto, leipä, riisi, viljatuotteet, makaronit, hedelmämehut, makeat juomat, hedelmät ja vihannekset kuivattuina tai pakastettuina, säilykkeet, hedelmäsekoitukset.

tulonmenetyksiin ja pakottaisivat tekemään investointeja, kun yritykset joutuisivat muuttamaan menettelyjään. Niissä tapauksissa, joissa tämän ehdotuksen mukaan säilytetään yhteisön tasolla vahvistetut vakiokoot, asianomaisten alojen yritykset ovat antaneet sille täyden tukensa.

Kaikilta aloilta (kuten neulelankojen valmistajilta) ei kuitenkaan ole saatu kommentteja. Joillakin aloilla (esim. maitotaloustuotteet) ei ehkä ole onnistuttu muodostamaan koko EU:n kattavaa näkemystä, jolloin yhtenäisistä pakkausko'oista voi olla erittäin hankala päästä sopuun. Jos markkinoilla nykyisin käytetyt menettelyt tuottavat tyydyttäviä tuloksia, menettelyt voidaan pitää voimassa: ehdotuksen mukaan jäsenvaltiot eivät näet saa rajoittaa tuotteitten markkinointia pakkauskokoihin liittyvillä perusteilla.

2004/0248 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

valmispakkauksiin pakattujen tuotteitten nimellismääristä sekä neuvoston direktiivien 75/106/ETY ja 80/232/ETY kumoamisesta ja neuvoston direktiivin 76/211/ETY muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,[22]

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,[23]

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,[24]

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä[25]

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Nesteiden pakkaamisesta valmispakkauksiin tilavuuden mukaan koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 19 päivänä joulukuuta 1974 annetussa neuvoston direktiivissä 75/106/ETY[26] ja eräiden valmiiksi pakattujen tuotteiden nimellismäärien ja nimellistilavuuksien sallittuja valikoimia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 15 päivänä tammikuuta 1980 annetussa neuvoston direktiivissä 80/232/ETY[27] vahvistetaan nimellismäärät eräille nestemäisille ja muille valmispakkauksiin pakatuille tuotteille; tarkoituksena on varmistaa direktiivien mukaisten tuotteitten vapaa liikkuvuus. Useimpien tuotteitten kohdalla sallitaan yhteisön nimellismäärien ohella kansalliset nimellismäärät. Joittenkin tuotteitten osalta kuitenkin vahvistetaan yhteisön nimellismäärät sallimatta kansallisten nimellismäärien käyttöä.

(2) Kuluttajien mieltymysten muutokset samoin kuin valmispakkauksiin ja vähittäismyyntiin liittyvät innovaatiot yhteisön ja kansallisella tasolla antoivat aihetta selvittää, onko nykymuotoinen lainsäädäntö edelleen tilanteen tasalla.

---

22 EYVL C […] […], s.[…]
23 EYVL C […] […], s.[…]
24 EYVL C […] […], s.[…]
25 EYVL C […] […], s.[…]
26 EYVL L 42 , 15.2.1975, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.
27 EYVL L 51 , 25.2.1980, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 87/356/ETY (EYVL L 192, 11.7.1987, s. 48).

(3) Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti asiassa C-3/99, Cidre-Ruwet,[28] 12 päivänä lokakuuta 2000 antamassaan tuomiossa, etteivät jäsenvaltiot saa kieltää sellaisen valmispakkauksen saattamista markkinoille, joka poikkeaa yhteisön vahvistamista nimellistilavuuksista mutta joka on laillisesti valmistettu ja saatettu markkinoille toisessa jäsenvaltiossa, jollei sellaisella kiellolla pyritä täyttämään kuluttajansuojaa koskevia pakottavia vaatimuksia, jollei kieltoa sovelleta erotuksetta sekä kotimaisiin tavaroihin että tuontitavaroihin, jollei se ole välttämätön kyseisen vaatimuksen täyttämiseksi ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään ja jollei tätä päämäärää ole mahdollista saavuttaa yhteisön sisäistä kauppaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä.

(4) On epätodennäköistä, että nimellismäärien säilyttämiseen löytyisi pakottavia vaatimuksia, sillä kuluttajien etuja suojellaan joukolla direktiivejä, jotka on annettu vasta direktiivien 75/106/ETY ja 80/232/ETY voimaantulon jälkeen. Niistä mainittakoon erityisesti kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa 16 päivänä helmikuuta 1998 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY.[29]

(5) Toimenpiteen vaikutusten arvioinnissa, jonka yhteydessä kuultiin laajasti kaikkia asiaan liittyviä tahoja, saatiin viitteitä siitä, että vapaasti valittavat nimelliskoot lisäävät tuottajien vapautta valmistaa kuluttajien makumieltymysten mukaisia tuotteita ja tehostavat laatuun ja hinnoitteluun liittyvää kilpailua sisämarkkinoilla.

(6) Edellisen vuoksi nimellismääriä ei yleisesti ottaen pitäisi säännellä yhteisön tai jäsenvaltioiden tasolla, vaan valmispakkauksiin pakattuja tuotteita pitäisi voida markkinoida valinnanvaraisia nimellismääriä käyttäen.

(7) Joillakin aloilla sääntelyyn purkaminen saattaisi kuitenkin aiheuttaa suhteettoman suuria lisäkustannuksia etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille. Näillä aloilla olisikin mukautettava yhteisön nykylainsäädäntöä kokemusten perusteella ja etenkin pyrittävä varmistamaan, että yhteisön nimellismäärät vahvistetaan ainakin niille tuotteille, joita kuluttajille myydään eniten.

(8) Pakollisten nimellismäärien säilyttämistä olisi pidettävä poikkeustapauksena, ja siksi niille olisi asetettava rajallinen voimassaoloaika, jota määritettäessä olisi otettava huomioon kyseisille aloille tyypilliset laiteinvestointisyklit. Näiden alojen osalta on kuitenkin mukautettava yhteisön lainsäädäntöä kokemusten perusteella ja etenkin rajoitettava yhteisön nimellismäärien käyttö pelkästään niihin pakkauskokoihin, joita kuluttajille myydään eniten.

(9) Selkeyden lisäämiseksi olisi kaikki valmispakkauksiin pakattavia tuotteita koskevista nimellismääristä annetut säännökset kerättävä yhteen ja samaan säädökseen ja kumottava direktiivit 75/106/ETY ja 80/232/ETY.

(10) Direktiivissä 75/106/ETY vahvistetaan tietyille nestemäisille tuotteille vastaavat metrologiset vaatimukset kuin tiettyjen tuotteiden pakkaamista valmispakkauksiin painon tai tilavuuden mukaan tapahtuvaa täyttöä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä tammikuuta 1976 annetussa neuvoston

---

[28] Kok. 2000, s. I-8749.

[29] EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27.

direktiivissä 76/211/ETY.[30] Direktiiviä 76/211/ETY olisi siksi muutettava sisällyttämällä sen soveltamisalaan ne tuotteet, joihin nykyisin sovelletaan direktiiviä 75/106/ETY.

(11) Koska jäsenvaltiot eivät pysty riittävällä tavalla saavuttamaan ehdotetun toiminnan tavoitteita ja koska nämä tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, kun otetaan huomioon, että on kumottava yhteisön tasolla vahvistettuja yksikkömääriä ja huolehdittava yhteisön tasolla vahvistettujen nimellismäärien yhtenäisestä soveltamisesta silloin kun niitä tarvitaan, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Samassa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I luku – Yleiset säännökset

1 artikla
Aihe ja soveltamisala

Tässä direktiivissä vahvistetaan valmispakkauksiin pakattujen tuotteitten nimellismääriin sovellettavat säännöt. Sitä sovelletaan direktiivin 76/211/ETY 2 artiklan määritelmien mukaisiin ennalta pakattuihin valmisteisiin ja valmispakkauksiin.

2 artikla
Tavaroitten vapaa liikkuvuus

Ellei 3 tai 4 artiklassa toisin säädetä, jäsenvaltiot eivät saa pakkauksen nimellismääriin liittyvistä syistä estää, kieltää tai rajoittaa valmiiksi pakattujen valmisteitten saattamista markkinoille.

II luku – Erityiset säännökset

3 artikla
Tiettyjen tuotteitten saattaminen markkinoille ja vapaa liikkuvuus

Jäsenvaltioiden on [20 vuoden ajan 9 artiklassa vahvistetusta päivämäärästä] varmistettava, että liitteessä olevassa 3 kohdassa mainittuja tuotteita, jotka on pakattu liitteen 1 tai 2 kohdassa lueteltuihin kokoluokkiin sijoittuviin valmispakkauksiin, saatetaan markkinoille vain siinä tapauksessa, että ne on ennalta pakattu liitteen 1 tai 2 kohdassa lueteltujen nimellismäärien mukaisesti.

---

[30] EYVL L 46 21.2.1976, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 78/891/ETY (EYVL L 311, 4.11.1978, s. 21).

4 artikla

1. Jäsenvaltiot eivät saa pakkauksen nimellismääriin liittyvistä syistä estää, kieltää tai rajoittaa sellaisten liitteen 4 kohdassa lueteltujen, aerosoleina myytävien valmiiksi pakattujen tuotteitten saattamista markkinoille, jotka täyttävät tämän direktiivin vaatimukset.

2. Aerosolipakkauksessa on ilmoitettava pakkauksen nimellisvetoisuus liitteen 4 kohdan a alakohdan mukaisesti. Merkinnän on oltava sellainen, ettei se aiheuta sekaannusta nimellistilavuuden kanssa.

3. Poiketen siitä, mitä säädetään direktiivin 75/324/ETY[31] 8 artiklan 1 kohdan e alakohdassa, tämän direktiivin vaatimusten mukaisiin aerosoleina myytäviin tuotteisiin ei tarvitse merkitä sisällön nimellispainoa.

5 artikla

1. Kun kyseessä on kahdesta tai useammasta yksittäisestä valmispakkauksesta koostuva monipakkaus, on 3 ja 4 artiklan soveltamiseksi sovellettava liitteessä lueteltuja nimellismääriä kuhunkin yksittäiseen valmispakkaukseen.

2. Kun valmispakkaus koostuu kahdesta tai useammasta yksittäisestä pakkauksesta, joita ei ole tarkoitettu myytäviksi erikseen, liitteessä lueteltuja nimellismääriä on sovellettava koko valmispakkaukseen.

III luku – Kumoamiset, muuttamiset ja loppusäännökset

6 artikla
Kumoamiset

Kumotaan direktiivit 75/106/ETY ja 80/232/ETY.

7 artikla
Muuttaminen

Poistetaan direktiivin 76/211/ETY 1 artiklasta ilmaisu ”joita tiettyjen nesteiden pakkaamista valmispakkauksiin tilavuuden mukaan koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 19 päivänä joulukuuta 1974 annettua neuvoston direktiiviä 75/106/ETY ei sovelleta, ja”.

[31] EYVL L 147, 9.6.1975, s. 40.

8 artikla
Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [12 kuukauden kuluttua 9 artiklassa vahvistetusta päivämäärästä]. Niiden on toimitettava komissiolle viipymättä kirjallisina nämä säännökset sekä taulukko säännösten ja direktiivin välisestä vastaavuudesta.

   Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [18 kuukauden kuluttua 9 artiklassa vahvistetusta päivämäärästä].

   Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

9 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Direktiivin 6 ja 7 artiklaa sovelletaan [18 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta].

10 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [date].

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

LIITE

VALMISPAKKAUSTEN SISÄLLÖN NIMELLISMÄÄRÄT

1. TILAVUUDEN MUKAAN MYYTÄVÄT TUOTTEET (TILAVUUS MILLILITROINA)

Kuohumaton viini	**Kokoluokka 100–1 500 ml – vain seuraavat 8 kokoa:** 100 — 187— 250 — 375 — 500— 750 — 1 000 — 1 500 ml
Keltainen viini	**Kokoluokka 100–1 500 ml – vain seuraava 1 koko:** 620 ml
Kuohuviini	**Kokoluokka 125–1 500 ml – vain seuraavat 5 kokoa:** 125 — 200 — 375 —750 —1 500 ml
Väkevä viini	**Kokoluokka 100–1 500 ml – vain seuraavat 7 kokoa:** 100— 200 — 375 — 500 — 750 — 1 000 — 1 500 ml
Maustettu viini	**Kokoluokka 100–1 500 ml – vain seuraavat 7 kokoa:** 100 — 200 — 375 — 500 —750 — 1 000 — 1 500 ml
Tislatut alkoholijuomat	**Kokoluokka 100–1 500 ml – vain seuraavat 7 kokoa:** 100 — 200 — 350 — 500 — 700 — 1 000 — 1 500 ml

2. PAINON MUKAAN MYYTÄVÄT TUOTTEET (PAINO GRAMMOINA)

Liukoinen kahvi	**Kokoluokka 50–300 g – vain seuraavat 4 kokoa:** 50 — 100 — 200 — 300 g
Valkoinen sokeri	**Kokoluokka 250–1 500 g – vain seuraavat 5 kokoa:** 250 —500 —750 —1 000 – 1 500 g

3. TUOTEMÄÄRITELMÄT

Kuohumaton viini	Viini sellaisena kuin se on määriteltynä viinin yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1493/1999[32] 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa (yhteisen tullitariffin nimike: CN-koodi ex 2204).
Keltainen viini	Viini, joka on viinin yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1493/1999 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa olevan määritelmän mukainen (yhteisen tullitariffin nimike: CN-koodi ex 2204), jolla on alkuperänimityksenä Côtes du Jura, Arbois, ”L’Etoile” tai ”Château-Chalon” ja joka on pullotettu pulloihin, jotka ovat neuvoston asetuksen (EY) N:o 1493/1999 soveltamista koskevista eräistä yksityiskohtaisista säännöistä tiettyjen viinituotteiden kuvauksen, nimityksen, tarjontamuodon ja suojauksen osalta 29. huhtikuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 753/2002[33] liitteessä I olevassa 3 kohdassa annetun määritelmän mukaisia.
Kuohuviini	Viini sellaisena kuin se on määriteltynä viinin yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1493/1999 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja liitteessä I olevassa 15, 16, 17 ja 18 kohdassa (yhteisen tullitariffin alanimike 22.04.10)
Väkevä viini	Viini sellaisena kuin se on määriteltynä viinin yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1493/1999 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja liitteessä I olevassa 14 kohdassa (yhteisen tullitariffin alanimike 22.04.21–22.04.29)
Maustettu viini	Viinipohjaiset juomat sellaisina kuin ne on määritelty maustettujen viinien, maustettujen viinipohjaisten juomien ja maustettujen viinistä valmistettujen juomasekoitusten määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1601/91[34] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa (yhteisen tullitariffin nimike 22.05)
Tislatut alkoholijuomat	Tislatut alkoholijuomat, sellaisina kuin ne on määritelty tislattujen alkoholijuomien määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä 29. toukokuuta 1989 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o l576/89[35] (yhteisen tullitariffin nimike 22.08)
Liukoinen kahvi	Kahviuutteet sellaisina kuin ne on määritelty kahviuutteista ja sikuriuutteista 22. helmikuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/4/EY[36]
Valkoinen sokeri	Sokeri sellaisena kuin se on määritelty elintarvikkeina käytettävistä sokereista 20. joulukuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/111/EY[37] liitteessä olevan A osan 1, 2 ja 3 kohdassa.

4. AEROSOLEINA MYYTÄVIEN TUOTTEITTEN TILAVUUDET

Seuraavat kokovalikoimat koskevat kaikkia aerosoleina myytäviä tuotteita paitsi seuraavia: aromaattiset vedet, hiusvedet ja ennen ja jälkeen parranajon käytettävät lotionit, jotka sisältävät vähemmän kuin kolme tilavuusprosenttia luontaista tai synteettistä parfyymiöljyä ja vähemmän kuin 70 tilavuusprosenttia puhdasta etyylialkoholia, sekä lääkkeet.

32 EYVL L 179, 14.7.1999, s. 1
33 EYVL L 272, 23.10.2003 s. 38.
34 EYVL L 149, 14.6.1991, s. 1.
35 EYVL L 160, 12.6.1989, s. 1.
36 EYVL L 66, 13.3.1999, s. 26.
37 EYVL L 10, 12.1.2002, s. 53.

a. METALLIPAKKAUKSISSA MYYTÄVÄT TUOTTEET

NESTEFAASIN TILAVUUS MILLILITROINA	PAKKAUSKOOT MILLILITROINA	
	Tuotteet, joissa ponneaineena on nestemäistä kaasua	a) Tuotteet, joissa ponneaineena on yksinomaan paineistettua kaasua b) Tuotteet, joissa ponneaineena on typpioksidia tai hiilidioksidia yksinään tai niiden seoksena, kun tuotteen Bunsen-kerroin on 1,2 tai pienempi
25	40	47
50	75	89
75	110	140
100	140	175
125	175	210
150	210	270
200	270	335
250	335	405
300	405	520
400	520	650
500	650	800
600	800	1 000
750	1 000	—

b. LÄPINÄKYVISSÄ TAI LÄPINÄKYMÄTTÖMISSÄ LASI- TAI MUOVIPAKKAUKSISSA MYYTÄVÄT TUOTTEET (nestefaasin tilavuus millilitroina):

25 — 50 — 75 — 100 — 125 — 150